

חלק כא תרומה שיחה ב'

ס"ה-ו: (והע' 22) בגדר גניזת הארון: עיין (ביאור באו"א) לקו"ש המצויין בהע' 122, (משיחות ש"פ ראה, ח"י אלול תשכ"ג). וראה ג"כ ליקוט מענות קודש תשכ"ג מענה רז.

ועייג"כ מכתב ר"ח סיון תשכ"ד (אג"ק חכ"ג ע' קצה ואילך) ושי"נ.

וראה ליקוט מענות קודש תשמ"ג מענה קט. (לשאלות "אחד מקוראי ירחון הפרדס").

הערה 32: גניזת מטה אהרן: ראה עוד בזה בלקו"ש חכ"ג ע' 2-121 ובשוה"ג. שם: צנצנת המן: עייג"כ סה"ש תנש"א ב' ע' 381 הע' 24. (שייכותה להארון בפנימיות הענינים).

הערה 54: משא הארון בכתף: להעיר בזה מלקו"ש חכ"ח ע' 54.

סי"א: החורבן בשביל העלי': ראה בארוכה לקו"ש חכ"ט - שבת חזון, ח"ל ע' 116 ואילך, ובכ"מ.

הוספה: גניזת הארון ע"פ פנימיות הענינים: ראה לקו"ש חל"ו ע' 6-195, שי' אחש"פ תשכ"א סי"ז, שי' ש"פ ויחי תנש"א ס"ג. ובכ"מ.

¹לכת"י ההגהות:

https://drive.google.com/file/d/19x3c5K3anjKBqnYB7pVwwRzxKb_py66C/view
https://drive.google.com/file/d/0B_UwzYOTIwDTTxEzQTU5ME00dU0/view?resourcekey=0-gDiHgfiW87ItWhRuCju69A

[כ"ז ניסן, תשכ"ג]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרש"ג שכתב:

"בהאסיפה שנתקיימה היום ע"ד הנחת אבן הפנה הציע אחד אשר הסיסמה – מאטא – של הבנין יהי שהוא בנין תורה של כלל ישראל (ע"ש הקדושים מחורבן אירופה), ובהיות שתלמידי תו"ת הרביצו תורה בכל הארצות שנחרבו ע"י הצוררים ימ"ש, וכהיום ת"ל תלמידי תו"ת שניצלו בדרך נס מארצות הנ"ל מרביצים שוב תורה בכל העולם, ובונים חורבות התורה אשר נחרבו באירופה, והבנין הזה שישמש בעד ישיבת תו"ת המרכזית שהיא מקום הישיבה המרכזית בליובאוויטש, בווארשא, אטוואצק, וכו', ויהי אכסניא של תורה בעד תלמידים מכל העולם כולו הנוהרים להישיבה תו"ת המרכזית, ואחר משך זמן לימוד והדרכה הם נעשים מרביצי תורה בכל חלקי תבל וכו', וע"כ ראוי ויאות שהבנין הזה יוקדש לזכרם של הקדושים, היינו שחלקיו יקראו ע"ש מדינה פלונית ופלונית.

ובהיות שעוד טרם ישנו דבר שכזה בניו-יורק הנה בעזהי"ת יכול להיות זה – טען המציע – לתועלת גדולה באסיפת כספים, וגם יכולים עי"ז לעניין מנהיגי ה"פעדעריישאנס" של יוצאי פוילין, רוסיא, ליטא, לאטוויע, וכו', ובפרט אם חלקים של הבנין יוקדשו ביחוד, חלק אחד לזכר קדושי פוילין, וחלק אחד לזכר קדושי רוסיא וכו', וכן לענין הפרסום בעתונות דבר שכזה יעשה רושם גדול, וגם שלא יהי בנין ישיבה המרכזית של תו"ת עוד אחד מהרבה בנינים שבונים, כי אם ענין מיוחד להנצחת זכרם של הקדושים ע"י מוסד שמשמש לכלל ישראל.

רוב הנאספים חשבו שהוא רעיון טוב, ואחדים נגדו לזה מטעמים ונימוקים שונים, וגם אלי אין מתקבל הצעה הלזו, אולם כולם הסכימו שכדאי להביא ההצעה לפני כ"ק גיסי אד"ש ולשאול דעתו הק' בזה, ובהיות שרוצים מיד להתחיל בהכנות להנחת אבן הפנה – בעזהי"ת ובשעטומ"צ – ע"כ הנני פונה בזה לכ"ק גיסי אד"ש שיואיל נא להגיד דעתו הק' בזה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה):

מחק את התיבות: "ע"ש הקדושים מחורבן אירופה"; ועל התיבות: "היינו שחלקיו יקראו ע"ש מדינה פלונית ופלונית", כתב:

(א) נכון במאד, ובלבד שינצלו זה כדרוש, התחלה באופן שיהי אפשרות הרחבה יותר ויותר, עבודה ממושכת ולא להחלישה (ולא להזניחה) לאחר זמן קצר וכו'

מובן שבאם שתתקבל ההחלטה דארפמען פארכאפען די וועג וכו' לפרסם (שלא יקדים מי שהוא כיון שנדבר באסיפה ברבים עד"ז)

(ב) הנ"ל אפשרות גדולה בכספיות וגם רוחניות

נ.ב. לחביבותא דמילתא באות בזה איזו הערות בספרו האמור.

פתיחה. בתחלתה. דביהמ"ק יסוד העולם, שהרי הוא מז' דברים שקדמו לעולם.

וכוונתו שמשם תתפשט השכינה (דנק' כן ע"ש ושכנתי בתוכם — הנאמר בעשיית המשכן דאיקרי מקדש) בכל העולם.

ויש לייסד זה במחז"ל כי השתות — אילו ביהמ"ק (סנה' כו, ב). ואפילו למאן דפליג שם בפ"י הכתוב, לא פליג בגוף הדבר שביהמ"ק הוא שתי ויסוד העולם, שהם דברי חכמים (יומא נד, ב. וכהרמב"ם בפיה"מ שם).

מהברייתא דז' דברים נבראו קודם שנברא העולם כו' ביהמ"ק — ראי' על הקדימה, אבל לא שהוא יסודו של עולם ויסוד גם כפשוטו. ותורה ותשובה וכו' יוכיחו.

שם. ביהמ"ק ענינו קרבנות וארון כו' מחלוקת הרמב"ם והרמב"ן כו'. עיי"ש.

יש להעיר כמה במשי"כ בספרו ומובן מהבא לקמן מה שנלפענ"ד בביאור שיטת הרמב"ם והרמב"ן: א) בתכלית בנין ביהב"ח. ב) בענין הארון — (והארכתי בכ"ז במק"א):

א) כתב הרמב"ם בסהמ"צ (מ"ע מצוה כ) ציוונו לבנות ביהב"ח לעבודה בו יהי ההקרבה כו' ואליו תהי ההליכה ועלי לרגל כו' והוא אמרו ית' ועשו לי מקדש. ועד"ז הוא ברמב"ם ריש הל' ביהב"ח ובסהמ"צ שורש יב. לא כן דעת הרמב"ן שכתב: עיקר החפץ במשכן הוא מקום מנוחת השכינה שהוא הארון (ר"פ תרומה. וראה ג"כ רמב"ן עקב י, ה).

ולכאורה יוקשה בדעת הרמב"ם, שהרי כתוב זה עצמו שמביאו „ועשו לי מקדש" — מבאר כוונת העשי' „ושכנתי בתוכם", ומקום „ושכנתי" זה — ג"כ מפורש בכ"מ בקרא שהוא הארון (עיי"ש ברמב"ן). וראי' (ועכ"פ — זכר) לדבר גם מדברי הרמב"ם עצמו (מו"נ ח"ג פמ"ה)

והארכתי בכ"ז במק"א: ראה גם לק"ש ח"א ע' 116. וראה לק"ש ח"ז ע' 200 הערה 20. חט"ז ע' 438 ואילך. חכ"ז ע' 177. ועוד (אבל בפשטות אין הכוונה בה „מק"א לזה). מדברי הרמב"ם עצמו: וראה לק"ש ח"א ע' 137 הערה 17 שמביא דעת הרמב"ם (הל' כלי המקדש פ"י הי"א) בפירוש „כלפי" שכינה" שביומא ע"ג, א — שהכוונה להארון, ע"ש. וראה לק"ש חכ"ז ע' 64 הערה 31 שמביא שבמגילה כא, ב: ונר מערבי כלפי שכינה, וברמב"ם הל'

וז"ל: וצונו אנחנו שנבנה היכל לשמו יתעלה ונשים בו הארון שיש בו כו'.
ועכ"ל שגם לדעת הרמב"ם החפץ במקדש הוא מנוחת השכינה, ובעיקרה
הוא על הארון, ובמילא מובן שבו תלוי גם שלימות קדושת המשכן.

— ולכן המשכן בזמן שלא היי בו הארון, היי לו דין במה גדולה
(תוספתא זבחים ספ"ג. וראה ג"כ מאירי מגילה ט, ב). ואין להקשות
מהא דביהמ"ק בקדושתו גם לאחר שנגנו (ואפילו לאחר שניטל) הארון —
כי הוא לפי ש"שכינה אינה בטילה" (רמב"ם הל' ביהב"ח ספ"ו); משא"כ
המשכן שהיי מלכתחילה רק „לפי שעה“, דירת עראי ולא מנוחה
ונחלה. —

אלא שהרמב"ם מדבר בענין המצות שנצטוו בניי לעשות בביהב"ח,
והרמב"ן מדבר בענין וחפץ אשר במשכן עצמו, שהוא „ושכנת"י וזה היי
בעיקר — עיי הארון.

(ב) ידועה הקושיא על שלא מנה הרמב"ם עשיית הארון במנין

ביהב"ח פ"ג ה"ה: וזה הנר האמצעי (והוא הנקרא נר מערב"י — רמב"ם שם) פניו כנגד קדש
הקדשים.

דביהמ"ק בקדושתו: הכוונה לזה שביהמ"ק נשאר בקדושתו — בתור בית בנוי: משא"כ זה
ש, מקריבין כו' אע"פ שאין שם בית בנוי כו" (רמב"ם שפנים) שונה לגמרי מדין ביהמ"ק בנוי,
כמבואר באחרונים. וראה הגש"פ עם לקוטי טעמים מנהגים וביאורים — הוצאת תשנ"א ח"ב ע'
תרפא הערה ד"ה חיוב (אכ"מ).

שנגנו . . שניטל: שנגנו עיי יאשיהו בזמן בית ראשון — למ"ד הכי: ויש מ"ד שניטל —
(בעת חורבן בית ראשון לבבל ושוב לא חזר) היינו בבית שני. — ראה לקו"ש חכ"א ע' 156 ואילך.
וש"נ.

לאחר שנגנו (ואפילו לאחר שניטל): ראה לקמן בפנים שכשהארון גנוז בביהמ"ק זה מוסיף
בקדושת ביהמ"ק.

כי הוא לפי ש"שכינה אינה בטילה": לכאורה הכוונה (ראה לעיל „דביהמ"ק בקדושתו"):
כשם שטעם ששכינה אינה בטילה מקריבין אע"פ שאין בית, כך גם בנוגע להשראת השכינה
המיוחדת המתוספת עיי שהארון במקומו, ושלימות קדושת המקדש שעיי — שאייז בטל עיי
גניזת הארון ואפילו עיי נטילתו (וראה פי' הרי"פ פערלא דלקמן בפנים (קצט, ג-ד)).

דביהמ"ק . . המשכן . . „לפי שעה“ . . דירת עראי . . מנוחה ונחלה: שהמשכן גם קדושתו
היא עראית, וביהמ"ק קדושתו נצחית, זאת מנוחתי עדי עד, ושוב לא שרתה שכינה במק"א. ראה
מ"ק (ט, א): משכן שאין קדושתו קדושת עולם . . מקדש שקדושתו קדושת עולם. ועוד. וראה
בזה לקו"ש ח"א ע' 177. 182. חט"ז ע' 305 הערה 52. חכ"ט ע' 73. חט"ז ע' 466 ואילך. חכ"ד ע'
79 ואילך. וש"נ. ושם ציין ג"כ לפירוש הרי"פ פערלא לטהמ"צ לרס"ג מ"ע פד"פה. ועוד. — ולכן
גם הקדושה שנפעלת עיי הארון, בביהמ"ק היא נצחית: משא"כ במשכן, שאין בו קדושה זו אלא
כשהארון נמצא בו.

המצות (ובפרט – שמנה מצות משאו בכתף. ושקוי"ט בכ"ז בארוכה בפי רי"פ פערלא לסהמ"צ לרס"ג בסופו פרשה נב). ולא עוד אלא שבסהמ"צ שם כשמבאר הטעם שאינו מונה את עשיית "המנורה והשלחן והמזבח וזולתם" כי "כלם מחלקי המקדש והכל יקרא מקדש", אינו מזכיר כלל את הארון. – ולכאורה יש לתרץ – כי הארון ענינו רק כלי שיהי "ושכנתי בתוכם", וזהו כללות ענין כל התומ"צ, "ואין ראוי למנות הציוויים הכוללים התורה כולה" (סהמ"צ שרש ד'. וראה נ"כ שם). והציווי לעשות הארון אף שהוא "מעשה מיוחד", הרי ענינו – כולל עניני "התורה כולה" והמצות כולם" ולכן נחשב כציווי כולל, וע"ד וערפכם לא תקשו עוד – שמביא בסהמ"צ שם. – ובכ"ז נמנה בנין ביהב"ח אף שענינו "ושכנתי בתוכם", כי בבנין ביהב"ח ישנם עוד ענינים: ההקרבה וכו', והם הם שנמנו בתרי"ג המצות – משא"כ בארון. (נתינת הלוחות בארון – לפי זה

שמנה משאו בכתף: סהמ"צ מ"ע לד. ה' כלי המקדש פ"ב הי"ב.
הארון ענינו רק כלי שיהי ל. ושכנתי בתוכם: ראה לקמן ע' ר.
ענינים. . . ההקרבה וכו': לכאורה הכוונה ב"ענינים" לשון רבים וב"וכו" ל"לוחגגין כו"
שבריש ה' בית הבחירה ועד"ו בסהמ"צ שורש יב ומ"ע כ (וראה ג"כ לקו"ש ח"יב ע' 59 הערה 16.
ועוד).

והם הם שנמנו: כנ"ל בפנים, שהרמב"ם מדבר בענין המצות שנצטוו בני לעשות ביה"ב, ואת זה מנה במנין המצות (וראה לקו"ש ח"יא ע' 124 שאין הקרבת הקרבנות ושאר העבודות שבביהמ"ק שייכים לענין השראת שכניה כו'. ע"ש).
נתינת הלוחות. . . לפי זה: משא"כ לפי המניח מצוה זה, וז"ל: עיקר עשיית הארון כדי שיהיו הלוחות מונחים בתוכו, כמבואר בפ' תרומה (כה, טז) ונתת אל הארון כו' את העדות, ובפסוק מלכים (א' ת, ט) אין בארון רק שני לוחות העדות. . . ובבית ראשון שנגזו ארון עם העדות בימי יאשי המלך ע"ה לא עשו עוד ארון ובבית שני לא הי' הארון, כי למה צריך הארון, כיון שנגזו הלוחות גם כן אין מצוה לעשות ארון, והארון אינו מעכב אף שהוא מדיני המצוה להר"מ מכל מקום יש הרבה דיני המצות שאין מעכבין בדיעבד. ובקנאת סופרים לסהמ"צ (בשורש יוד וכמ"ע לג) כתב עד"ו לדעת הרמב"ם. וראה לקו"ש חכ"ז ע' 177. רי"פ פערלא שם (קצט, ב"ג). אנציקלופדי' תלמודית ערך ארון בסופו.

נתינת הלוחות. . . פרט מעניני. . . הארון: שלדעת המנ"ח והקנאת סופרים ועוד (כנ"ל בציון הקודם) תכלית עשיית הארון הוא לשם הלוחות – נתינת הלוחות בתוכו (אלא שמקומו של הארון הוא בקודש הקדשים), משא"כ לפירוש המבואר כאן, הוא להיפך, שהלוחות ניתנו בארון לא לצורך הלוחות, אלא לשם קדושת הארון, והענין בעשיית הארון הוא אך ורק להיות כלי להשראת השכינה, ונתינת הלוחות בו אינו אפילו ענין נוסף בעשיית הארון. – וההכרח בזה הוא, שאם נאמר שכנוסף לזה שהארון הוא כלי להשראת השכינה יש בו גם הענין של נתינת הלוחות (בתור ענין בפני עצמו) – הי' צריך למנותו במנין המצות מחמת המעשה המיוחד הזה, בדוגמת בנין ביהב"ח שנגמנה במנין המצות מחמת הענינים שהקרבה וכו', כנ"ל, ובדוגמת המ"ע דמשא בכתף ומל"ת דלא יסורו דלקמן בפנים.

— אינה אלא פרט מעניני (קדושת) הארון או — שאינה לדורות). —
ובכ"ז מונה הרמב"ם מ"ע דמשא בכתף ומליית דלא יסורו, כי — לדיעה זו
— אין תלוי בזה **קדושת** הארון וענינו ד, "ושכנתי בתוכם", כ"א ציווי
מיוחד הוא **לכהנים** שישאווהו בכתף וכו'.

אבל פ"י זה בשיטת הרמב"ם דוחק הוא, דסו"ס כיון שיש ציווי על
"מעשה מיוחד", עשיית הארון — למה לא יכנס במנין המצות? ומה בכך
שענינו כולל, כיון שנוסף ציווי "מעשה מיוחד". ולא עוד אלא שכש"כ הוא
ממ"ע דאמונת ה' דמונה הרמב"ם אף שענינה כולל עוד יותר (ולהעיר
מסהמ"צ להצ"צ ריש מצות האמנת אלקות).

ולכן צ"ל פ"י שיטת הרמב"ם באופן אחר, ובהקדם התמי **גדולות**: (א)
למה השמיט הרמב"ם כל דיני עשיית הארון? (ב) איך זה נטל יאשיהו
הארון ממקומו **שנצטוו** בניי לשומו שם וגנזו? ובש"ס (יומא נב, ב) מוכח
שלא הי' זה ע"פ הציווי וכיו"ב, כ"א **שדאג שמא** יגלה לבבל **לאחרי זמן**?

ולתרץ כל הנ"ל י"ל — דמעשה יאשיהו **מוכיח** דקראי **כפשוטם**,
דעשיית הארון והבאתו לקדה"ק הוא אך ורק כדי שיהי' "ונועדתי לך
שם". ולאחרי שנעשה זה ובאופן ד, "אינה בטילה" לעולם — שוב **לא מצינו**

ומל"ת דלא יסורו: סהמ"צ מל"ת פו. ה' כלי המקדש פ"ב ה"ג.
ציווי . . לכהנים: כ"ה דעת הרמב"ם (ולהרמב"ן הציווי הוא על הלויים) — ראה לקו"ש
חכ"א ע' 160 הערה 35. ח"י"ח ע' 194 הערה 71. ח"י"ט ע' 316. חכ"ח ע' 49 ואילך. וש"נ.
אבל פ"י זה . . דוחק הוא: לפי הא' הנ"ל, אפילו אם יש ציווי על "מעשה מיוחד", שאין
אנו יודעים עליו משאר המצות, אלא שענין הציווי כולל את התורה והמצות כולן — אינה נמנה
במנין המצות. וע"ז כתב כאן שהוא דוחק. כי מה בכך שענינו כולל, אבל המעשה שעליו נצטוונו
אין אנו יודעים אותו משאר המצות. והרי הטעם שאין ציווי כולל נמנה הוא מפני "כי לא צוה
לעשות זולת מה שידענו" כבר משאר המצות. וא"כ כשהמעשה הוא מיוחד, כבנדוד, אף שענינו
כולל, יש למנותו במנין המצות. (ולפי הא' שג"ז כולל בשורש הד' — יש לתרץ זה אבל בדוחק.
ואכ"מ). — וראה לקו"ש ח"ד ע' 1131. ע' 1144-45 הערה 5. ע"ש.

ממ"ע דאמונת ה' דמונה הרמב"ם: סהמ"צ מ"ע א. ריש ה' יסוה"ת.
(א) למה השמיט . . דיני עשיית הארון? ראה לקו"ש ח"י"א ע' 118 הערה 24.
ממקומו שנצטוו כו': תרומה כו, לג.
מוכיח דקראי כפשוטם: היינו, שא"י שלומדים דין חדש ממעשה יאשיהו, אלא גילוי
מילתא בעלמא הוא (ראה ב"ק כ, ב) שהפירוש בהכתובים שבהם הציווי על עשיית הארון, הוא
כפשוטם.

דקראי: בתרומה כה, י ואילך: ועשו ארון עצי שטים וגו' ונתת אל הארון את הלוחות
אשר אתן אליך . . ואל הארון תתן את העדות אשר אתן אליך, ונועדתי לך שם גו'.

כ"ק אדמו"ר זי"ע

קצט

מצוה בעשיית הארון. אלא שכל זמן שישנו (ולאחרי שיתגלה לעת"ל) — נצטוו לשאתו בכתף ושלא יסירו הבדים. — ולכן לא נמנית עשיית הארון במצות (לדורות) ולא הובאו דיני עשייתו, כי מאי דהוי הוי, ומזמן בנין ביהמ"ק האי' — אין כל ציווי בזה. ובזה מתורץ ג"כ הא דבמלחמות פלשתים וכיו"ב לא גנזו את הארון עד עבור המלחמה (וע"ד שעשה יאשיהו) — וע"פ הנ"ל מובן, כי במשכן שילה וכו' — נטילת הארון ממקומו היתה מבטלת ה"נועדתי לך שם", שהרי בנטילתו הי' למשכן רק קדושת במה גדולה וכנ"ל, (והטעם — מפני שהיתה רק דירת עראי)

— ורק שבמקום פקוי"נ (מיתת אנשי בית שמש — ש"א ו, יט — ומיתת עוזה — ש"ב ו, ז) הותר שלא להחזיר הארון למשכן —

וע"פ הנ"ל, מעשה יאשיהו — ראוי חזקה לשיטת הרמב"ם דאין מי"ע כלל (משנבנה ביהמ"ק) לעשות ארון. — ולפע"ד כ"ז ברור וגם פשוט.

אלא שמ"מ גנז יאשיהו את הארון בביהמ"ק דוקא ולא במקום אחר, כי אף ש"שכינה אינה בטילה", מי"מ **כמה** דרגות בהשראת השכינה שבבית המקדש, כמפורש ביומא כא, ב. ונצטוו במ"ע **נצחית** — שבביהמ"ק תהיי אותה דרגת ההשראה שבאה ע"י שהכניסו לשם הארון באופן דדירת קבע. ובעת שישראל זוכין יש דרגא נעלית מזו: כשהארון

ולאחרי שיתגלה לעת"ל: ראה רמב"ן בהשגותיו לשה"צ שורש ג, מ"ע לג, ועוד. ולכן לא נמנית . . במצוה (לדורות): כמבואר בשה"צ שורש ג, שמצוה שאינה נוהגת לדורות אינה נמנית במנין המצות.

לא הובאו . . מאי דהוי הוי: ראה יומא ה, ב (והתירוץ שם "למיסכר קראי" — אינו שייך לס' היד שענינו רק "הלכות הלכות", כידוע וכמבואר כמ"פ בספר זה ובכ"מ).
דבמלחמות פלשתים כו': והרי גם בזה הי' מקום לדאגה שמא ישבוהו פלשתים, וכמו שהי' בפועל — ראה שמואל א ד (ואילך).

נטילת הארון ממקומו כו': וראה לקו"ש ח"ט ע' 198 הערה 17, וז"ל: וביהושע (כד, כו) שהביאו הארון לשכם (וכ"פ ברד"ק שם כד, א). אבל לכאורה פי' שבאותו מאורע הובא (ע"פ הוראת שעה) הארון לשכם ולא דמלכתחילה הובא לשכם (וצע"ג פי' התפא"י שם סקל"ח דמלכתחילה הובא — דאיך יפרנס העבודה ביוהכ"פ וכו'. ועוד ועיקר התמי' לומר דבמשך עשיריות בשנים הי' כל המשכן וכליו במקום אחד והארון במק"א — שוב ראיתי בתפארת יעקב שם העיר בדברי התפא"י) ואכ"מ.

ש"א ו, יט: (ואילך) ויך באנשי בית שמש כי ראו בארון ה' ויך בעם שבעים איש חמשים אלף איש . . ויאמרו אנשי בית שמש מי יוכל לעמוד לפני ה' האלקים הקדוש הזה . . וישלחו מלאכים אל יושבי קרית יערים לאמר השיבו פלשתים את ארון ה' רדו העלו אותו אליכם. ויבאו אנשי קרית יערים ויעלו את ארון ה' . . ויהי מיום שבת הארון בקרית יערים וירכו הימים ויהיו עשרים שנה גו'. — וראה סוטה לה, סע"א ואילך. ועוד.

נמצא (עכ"פ גנוז) בביהמ"ק, יותר מזה — כשנמצא במקומו (בקדה"ק וכו').

אלא שעדיין יש להבין: לדעת המ"ד (ירושי יומא פ"ה הי"ד) דהזי על הכפורת צריך שיגע — איך זה גנוז יאשיהו את הארון, שהרי (עכ"פ לכתחילה) צריך שיגע. — וי"ל: א) דהדאגה שיגלה לבבל מספיק כוחה לגנוז הארון בזמן שאין כל חיוב (אפילו לכתחילה) שיהי בקה"ק, אף שלאח"ז בדרך ממילא לא תוכל להיות הנגיעה ביוהכ"פ (וכמה דוגמאות לזה, ואפילו בחיוב ואיסור ברור. וראה בזה שדי חמד אס"ד מעי יוהכ"פ ס"א סק"י. וש"נ לש"ס, ראשונים וכו'). ב) מ"ד דצריך שיגע — יסבור כמ"ד דלא גנוז יאשיהו (אלא שניטל הארון לבבל). [ודלא כפסק הרמב"ם — דנגנז].

* * *

עפ"י הנ"ל לא הי' בארון שום עבודה (כמו בשאר כלי המשכן); וענינו הוא כלי להגילוי שמלמעלה.

וצע"ק מענין ההזי על בין הבדים וכו'. וי"ל בהקדם התמי' איך הי' בזה כל אותן השנים שהי' המשכן בנוב וגבעון והארון בקרית יערים ועיר

וכמה דוגמאות לזה: ראה לקו"ש ח"ח ע' 63 הערה י"ב, וי"ל: ידועה השוי"ט בגדרי החיוב להכין מכשירי מצוה וכיו"ב, לפני זמן חיוב קיום המצוה — ראה שו"ע אדה"ז א"ח סרמ"ח ס"ג, שלפי דעה א' מותר לצאת בשיירא קודם ג' ימים לפני השבת, גם כשיודע בבירור גמור שבדאי יצטרך לחלל שבת אח"כ (והטעם: כי ג' ימים הראשונים שבשבוע אינם מתייחסים לשבת הבא — שם סעיף ה'); וגם לפי דעה השני' שם שיש איסור בזה (וכן האיסור בג' ימים שלפני השבת — לד"ה), האיסור הוא רק מד"ס. וראה שד"ח אס"ד מעי יו"כ ס"א א' סק"י — שקו"ט אם מותר (וצריך) להתענות בצום גדלי', באם א"א יהי' לו עיי' להתענות כיו"כ שלאחריו. ושם (ד"ה אמנם נראה), שגם לדעה השני' הנ"ל מותר להתענות. וראה לקו"ש ח"ג ע' 1000 הערה 22. עיי"ש.

עפ"י הנ"ל . . . ועצ"ע: ב' קטעים אלו נתוספו בהלכות בית הבחירה שם מלקו"ש ח"ד ע'

1346 הערה 25. ולהשלמת הענין נעתקו כאן.

ההזי על בין הבדים וכו': לכאורה הכוונה ב"וכו"ו" הוא להזיות שעל הפרוכת (משנה זבחים מז, א) — ולהעיר שההזיות על בין הבדים ועל הפרוכת ועל מזבח הזהב מעכבות זו את זו (מנחות כז, א. רמב"ם הל' פסוהמ"ק פ"ב ה"ג).

בנוב וגבעון . . . ונוב וגבעון יוכיחו: הא דלא נקט ג"כ בגלגל, שגם שם לא הי' הארון קבוע, י"ל: א) שיגרא דלישנא נקט, שכ"ה בכ"מ בגמרא וראשונים. ב) אין להקשות איך הי' בגלגל, כי אז עשה יהושע עפ"י הדיבור (תוס' עירובין סג, ב ד"ה ע"ש). ג) ועיקר: אם כי בגלגל לא הי' הארון קבוע (כלשון המאירי הנ"ל) מפני שהי' יוצא אתם למלחמה אבל יתכן (ומסתבר לכאור') שבין מלחמה למלחמה החזירוהו לאהל מועד (חוץ מבהוראת שעה — ראה המובא לעיל בפייענוח „נטילת הארון ממקומו כו"ו). וא"כ — ביוה"כ הי' הארון במקומו.

